

3.2 Sivistystoimen tulosalue

Tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

Palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistyspalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan vetovoimaisuutta tuottaen tarkoituksenmukaisia, asiakaslähtöisiä ja laadukkaita **lähipalveluja** edullisessa toimintaympäristössä, tukien kuntalaisten mahdollisuuksia hyödyntää alueen monipuolista kulttuuriosaamista ja elävää **kulttuuriperintöä** kansainvälistä ja kansallista kulttuurista erikoisosaamista unohtamatta, kehittäen monipuolisesti **vapaa-aikapalveluja** kaikenikäisille, erityisryhmiä unohtamatta ja antaen monipuolisia mahdollisuuksia kuntalaisten **osallistumiselle** palvelujen edelleen kehittämiseksi.

Sivistystoimen hallinnon henkilöstö lukuina

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Sivistysjohtaja	1	1	1	1	1
Toimistosihteeri	1	1	1	1	1

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Sivistyspalvelut toteutetaan kunnassa laadukkaasti.	Sivistyspalvelujen yleinen laatu-arviointikysely toteutetaan kuntalaisille vuosittain.	Kyselyn keskiarvotulos vähintään 3,5 asteikolla 1 - 5.
Tulosalueiden turvallisuussuunnitelmat ovat ajantasaisia ja työntekijät harjoittelevat niiden mukaista toimintaa säännöllisesti.	Turvallisuussuunnitelmat on päivitetty ja käyty läpi henkilökuntakokouksissa syyskuun loppuun mennessä ja niiden mukaista hätätilanteen pelastustoimintaa on harjoiteltu yksiköissä marraskuun loppuun mennessä.	Tulosalueiden esimiesten ilmoitukset tehty
Kuntalaisten aktiivisuutta sivistyspalveluiden käyttämisessä ja kehittämisessä tuetaan sivistystoimen viestintää kehittämällä ja luomalla kaksisuuntaisen viestinnän mahdollisuuksia.	Toimitaan vuosittain tehtävän tiedotus/viestintäsuunnitelman mukaisesti. Tiedotus vähintään viikoittain, perinteiset välineet ja sosiaalinen media, toimialueiden omat viestintävälineet, kuntatiedote. Kuntalaisaloitteiden käsittely kuukauden kuluessa.	Sivistysjohtaja-rehtorin selvitys seuraavista asioista: viestintäsuunnitelman laajuus ja sisältö, viikoittaisten tiedotusten määrä ja saatu palaute, kuntatiedotteen ja kotisivujen uudistuksen laajuus ja muoto sekä saatu palaute, kuntalaisaloitteiden määrä ja käsittelyaika
Kuntastrategian mukaiset kehittämissuunnitelmat	Vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma ja elävää kulttuuriperintöstrategia valmistuu ja otetaan käyttöön. Toteutetaan osallistuva kuntalainen -kehittämishjelma	Kehittämissuunnitelmien mukainen toiminta käynnistynyt.

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Esimiestuki on järjestelmällistä.	Sivistystoimen johtoryhmä koontuu kolmen viikon välein ja kahdenkeskiset lähiesimiestapaamiset sivistystoimen johtoryhmän jäsenen ja sivistysjohtajan kanssa ovat viikoittaisia.	Sivistystoimen johtoryhmän arvio toteutuksesta.
Alueellinen yhteistyö on monipuolista ja tarkoituksenmukaista.	Perhonjokilaakson sivistysjohtajan yhteistyö on tiivistä. Halsualla, Kaustisella ja Vetelillä on vuosittain yhteistyöhankkeita. Kaustinen osallistuu aktiivisesti Keski-Pohjanmaan alueverkostojen toimintaan.	Sivistysjohtajan selvitys alueellisen sivistysjohtajan yhteistyöstä ja yhteistyöhankkeista.

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Henkilöstöä tuetaan työprosesseissa ja työssä jaksamisessa.	Jokaisella työntekijällä on ajan tasainen tehtävämäärittely ja toimenkuva. Hän on saanut työhönsä perehdytyksen ja saa tarvitessaan työhönsä ohjausta ja koulutusta. Tehtäville on sovittu varajärjestelmä. Henkilöstön on mahdollista kehittää itseään koulutuksen ja itseopiskelun avulla. Kehityskeskustelut käydään sivistystoimessa vuosittain jokaisen vakinaisen ja yli 6 kk määräaikaisen työntekijän kanssa.	Lähiesimiesten selvitys kehityskeskusteluissa esille tulleesta palautteesta.

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Sivistystoimen tulosalueiden kustannukset /asukas ovat alle Keski-Pohjanmaan maaseutukuntien keskiarvon ottaen huomioon valtakunnallisen erikoislukion.	Budjettia toteutetaan taloudellisesti.	Budjetin menoäämä osa-alueittain suhteessa alueellisiin vertailulukuihin.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Resurssien riittävyys
Henkilöstön jaksaminen
Pätevän työvoiman rekrytointi tulevaisuudessa

PERUSKOULUT

tilivelvolliset Keskuskoulujen rehtori Kaisu Koivisto ja sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3203 Keskuskoulu 1. – 6.

3204 Köyhäjoen koulu

3205 Puumalan koulu

3206 Järvelän koulu

3208 Keskuskoulu 7. - 9.

3209 Erityisopetus

3211 Erityisluokka/perusopetus

3212 Kotikuntakorvaukset

3213 IP-toiminta

Palvelusuunnitelman kuvaus

Perusopetus antaa turvallisessa ympäristössä oppilaalle mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada tulevaisuuden jatko-opintovalmiudet ja elinikäisen oppimisen halun.

Kouluissa painotetaan aktiivisuuden, osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittämistä sekä tulevaisuus-taitojen oppimista kunnan strategian mukaisesti.

Esi- ja perusopetusta järjestetään voimassa olevan sopimuksen mukaisesti Kruunupyyn kunnan suomenkielisille oppilaille. Aamutoimintaa järjestetään omana toimintana ja iltapäivätoiminnan järjestää 4H-yhdistys kunnan kanssa solmitun sopimuksen mukaisesti ja kunnan maksaman korvauksen avulla.

Palkkoihin on tehty talousarvio-ohjeen mukainen 2 % korotus. Oppilasmäärän kasvu vaikuttaa kustannuksiin kasvattavasti, perusopetuksessa aloittaa edelleen syksyllä 2021 enemmän oppilaita kuin perusopetuksesta valmistuu. Viimevuotinen kasvu oli 19 oppilasta, nytkin vielä 10 oppilasta enemmän.

Köyhäjoen koulun lakkautuksen myötä syksyllä 2021 yksi luokanopettaja siirtyy Keskuskouluun (1. - 6.) ja sen luokanopettajamäärä nousee 12 opettajaan. Lisäksi siellä on yksi erityisopettaja ja yksi erityisluokanopettaja.

Budjetissa Järvelän koululle on laskettu edelleen myös syksylle 2021 neljä luokanopettajaa.

Erityisen tuen oppilaiden tuen tarpeet ovat kasvaneet ja moninaistuneet. Oppilaina on myös enemmän lapsia, joiden äidinkieli on jokin muu kuin suomi. Koulunkäyntiohjaajia määrää on jouduttu lisäämään jo vuonna 2019.

Oppimateriaalin päivittämiseen joudutaan edelleen panostamaan uuden opetussuunnitelman mukaisesti niitä vähitellen uudistamalla.

Digitalisaation kehittäminen vaatii TVT-suunnitelman mukaisen laitekannan edelleen kehittämisen. Se toteutetaan jatkossa leasingin avulla, ja näkyy kustannusten nousuna käyttötalousbudjetissa.

Henkilöstö lukuina

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Keskuskoulujen rehtori	1	1	1	1	1
Apulaisrehtorit	4	4	4 - 3	3	3
Luokanopettaja	12	13	12 - 13	14	14
Tuntiopettaja päätoim	2	2	2	2	2
Tuntiopettaja määräaik päät	1		1		
Tuntiopettaja sivutoim	1ort+1(lu)	1ort+1(lu)	1ort+1(lu)	1ort+1(lu)	1ort+1(lu)
Lehtorit	10	10	10	10	10
Yhteiset lehtorit pk + lu	4	4	4	4	4
Tuntiopettaja päätoim	1+0,5(luOP)	1+0,5(luOP)	1+0,5(luOP)	1+0,5(luOP)	1+0,5(luOP)
Tuntiopettaja sivutoim	1(lu)	1(lu)	1(lu)	1(lu)	1(lu)
Yhteensä päätoimisia opettajia sivutoimisia opettajia	34,5 3	35,5 3	35,5 3	35,5 3	35,5 3
Erityisopettajat	4	4	4	4	4
Koulunkäyntiöhaaja vakit	14	14	14	14	14
Koulunkäyntiöhaaja määräaik	5	5	5	5	5
Kuraattori	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Koulusihteeri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Yhteensä	59,6	59,6	59,6	59,6	59,6

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada tulevaisuuden jatko-opintovalmiudet.	Oppivelvollisuuden päättyessä kaikki oppilaat saavat perusopetuksen päättötodistuksen.	100 %
	9. luokkalaisten pääsy 2. asteen koulutushaussa ensimmäisen hakutoiveen mukaiseen oppilaitokseen.	vähintään 80 %
	9. luokkalaiset saavat jatko-opiskelupaikan	100 %

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Perusopetus antaa oppilaalle mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveeseen itsetunnon kehittymiseen.	Koulujen välituntiliikkumiseen on riittävästi välineitä ja välkkäritoiminta on suunnitelmallista.	Oppilaskyselyarviointi.

	Kerhotoiminta on kiinnostavaa ja aktivoi oppilaita.	Kerhotoimintaan osallistuu vähintään 25 % oppilasta, kerhoja on joka koulussa 1 - 5.
	Koulujen oppilaskunnat toimivat aktiivisesti.	100 %

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Henkilöstö on motivoitunut kehittämään työtään.	Henkilöstö kehittää osaamistaan omaehtoisesti ja/tai osallistamalla koulutukseen (muuhunkin kuin veso- ja koulutukseen).	Henkilöstökysely
Lähiesimiestuki toimii.	Kehityskeskustelut toteutetaan vuosittain.	Toteutusaste 100 %
Perusopetus toimii tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.	Perusopetuksen opetusryhmät suunnitellaan kokonaisuutena mahdollisimman taloudellisesti yksilöiden tarpeet huomioiden.	Keskiryhmäkoko on välillä 14,0 - 21,0 ja keskiluokkakoko välillä 15 - 23.

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Perusopetus toimii tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.	Perusopetuksen opetusryhmät suunnitellaan kokonaisuutena mahdollisimman taloudellisesti yksilöiden tarpeet huomioiden.	Keskiryhmäkoko on välillä 14,0 - 21,0 ja keskiluokkakoko välillä 15 - 23.

Perusopetus netto €/asukas

	Kaustinen	Keski-Pohjanmaa	Manner-Suomi
2016	889	958	876
2017	813	971	878
2018	857	994	911
2019	927		
2020 TA	978		
2021 TA			

Käyttökustannukset/opetustunti

	Kaustinen	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
2016	115		
2017	113		
2018	114		
2019	122		
2020 TA	129		
2021 TA			

Käyttökustannukset €/oppilas

	Kaustinen	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
2016	7 243		
2017	7 138		
2018	7430	8 816	
2019	7 665		
2020 TA	7 823		
2021 TA			

Perusopetuksen oppituntien/tukiopetuksen määrä

	oppitunteja	joista tukiope- tusta	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
2016	29 959	420		
2017	31 129	410		
2018	32 057	479		
2019	32 462	470		
2020 TA	32 312	468		
2021 TA				

Hankkeet

3100 Kerhotoiminta - kausi 12

3107 Tutoropettajien toiminta

3109 Digitutor- yhteishanke, Vetelin hallinnoima

3110 Perusopetuksen koronatuki

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Kehittämishankkeet tukevat perusopetuksen perustehtävää ja kehittämistä.

Kerhotoiminta edistää ja laajentaa oppilaiden mahdollisuuksia harrastustoimintaan. Koronatuki ta-
soittaa koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutuksia.

Tutoropettajat ohjaavat ja kannustavat muita opettajia eri kouluilla hyödyntämään tekniikan suomia
erilaisia mahdollisuuksia omassa työnteossään ja myös oppitunneilla toimien pedagogisena ja tek-
nologisena tukena.

Perhonjokilaakson alueella toteutetaan myös Vetelin hallinnoimana seudullisia digitutorointiin ja kiel-
tenopetuksen kehittämiseen liittyviä hankkeita. Näissä molemmissa tarvitaan jokaiseen kuntaan kui-
tenkin omarahoitusosuudelle oma kustannuspaikka.

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kehittämishankkeet tukevat perusopetuksen perustehtävää ja kehittämistä.	Kehittämishankkeita haetaan aktiivisesti ja niihin löydetään motivoituneita kehittäjäkoordinaattoreita.	Kehittämishankkeitten määrä, vähintään 3.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstön voimavarat eivät riitä hanketoimintaan oman työmäärän ohella.

Perusopetus	Tilinp. 2019	Ed.Budj. 2020	Budj. 2021
<hr/>			
Yhteensä			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	177 260	219 773	230 942
33200 Maksutuotot	16 848	4 000	3 000
33300 Tuet ja avustukset	127 393	54 081	35 460
33400 Muut toimintatuotot	56		
33000 Toimintatuotot	321 557	277 854	269 402
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-2 109 426	-2 197 407	-2 258 787
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-403 888	-410 370	-425 406
34150 Muut henkilösivukulut	-53 606	-90 028	-88 576
34100 Henkilösivukulut	-457 495	-500 398	-513 982
34010 Henkilöstökulut	-2 566 920	-2 697 805	-2 772 769
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot	-86 508	-120 655	-171 355
34320 Muiden palvelujen ostot	-739 463	-703 466	-760 831
34300 Palvelujen ostot	-825 971	-824 121	-932 186
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-120 003	-123 791	-130 571
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-742 202	-766 045	-806 054
4940 Muut toimintakulut	-5 952	-1 900	-1 800
34800 Muut toimintakulut	-748 154	-767 945	-807 854
34000 Toimintakulut	-4 261 049	-4 413 662	-4 643 380
34999 Toimintakate	-3 939 491	-4 135 808	-4 373 978
36999 Vuosikate	-3 939 491	-4 135 808	-4 373 978
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset pois	-26 934	-23 600	-23 600
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-26 934	-23 600	-23 600
38499 Tilikauden tulos	-3 966 426	-4 159 408	-4 397 578
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-3 966 426	-4 159 408	-4 397 578

MUSIIKKILUKIO

tilivelvollinen rehtori Ilona Salomaa-Uusitalo

3301 Musiikkilukio

3302 Lukion kulttuurituotanto

3303 Lukion erityinen kehittämistehtävä

3304 Valtion erityisavustus lukiouudistuksen kehittämiseen

3305 Luova ote, oppimisympäristön kehittäminen -hanke

3306 Liikkuva koulu

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kaustisen musiikkilukio on oman ja kunnan strategian mukaisesti valtakunnallisesti vetovoimainen toisen asteen koulu, jonka tehtävänä on oman osaamisen syventäminen sekä sen jakaminen muille oppimisympäristöille. Musiikkilukion tavoitteena on laadukas opetus ja ajanmukaiset toiminta- ja oppimisympäristöt. Musiikkilukiossa opintosuunnitelma laaditaan opiskelijan yksilöllisiä vahvuuksia tukevien (HOPS, tutoropettajat, opiskelijahuoltoryhmä ja minitutorit). Kuntastrategian ja lukiostrategian tavoitteet kytketään suunnitelmalliseksi osaksi jokapäiväistä lukiotyötä ja -toimintaa.

Musiikkilinjalle voivat pyrkiä kaikki musiikista kiinnostuneet. Musiikkipisteet annetaan haastatteluiden perusteella. Jos opiskelija ei halua opiskella erityistehtävälínjan opetussuunnitelman mukaisesti, hän voi valita yleislínjan. Myös yleislínjalle pyrkivät haastatellaan. Lukiossa tarjotaan lisäksi aktiiviurheilijoille lajivalmennusta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän viisivuotisen musiikin valtakunnallisen kehittämistehtävän kautta Kaustisen musiikkilukio on aktiivisesti verkostoitunut toimija. Kehittämistehtävän kautta musiikkilukio toteuttaa kuntastrategian ”kansainvälistä sykettä!” -tavoitetta. Yhteistyökumppanina toimii Plocktonin musiikkikoulu Skotlannissa. Paikallistasolla yhteistyötä tehdään seutukunnan lukioiden kanssa, valtakunnan tason yhteistyökumppaneiden ollessa Sibelius-lukio ja Tapiolan lukio. Musiikkilukio on mukana myös Helsingin yliopiston tutkimushankkeessa ”Suuntaviivoja musiikkidiplomien kehittämiseksi” (näyttötutkinnot tulossa osaksi ylioppilastutkintoa). Erityinen kehittämistehtävä tuo kunnan saamaan valtiosuuteen vuosittain merkittävää lisää.

Musiikkilukiossa jatkuu kaksi Opetushallituksen hanketta: Lukiouudistuksen kehittäminen (opetussuunnitelmauudistus) ja Innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittäminen (Luova ote oppimisympäristöjen kehittämiseen). Musiikkilukiossa alkaa Aluehallintoviraston Liikkuva opiskelu -hanke. Lisäksi vuoden 2020 loppuun saakka jatkuu Kaustisen musiikkilukion ja Kokkolan suomalaisen lukion Tutoropettaja-hanke (Opetushallituksen hanke). Hankkeen tavoitteena on opettajien TVT-taitojen kehittäminen.

Musiikkilukion vetovoimaisuuden keskeiset tekijät ovat houkutteleva ja toiminnallinen oppimisympäristö, yksilöllisyys, yhteisöllisyys, avoimuus, luovuus, hyvä ilmapiiri, innovatiivinen uusi opetussuunnitelma, osaava henkilöstö ja oikein kohdennettu ja tehokas tiedotus ja markkinointi. Opiskelijamäärän tavoitteeksi on asetettu noin 160 opiskelijaa (uusi koulurakennus).

Väistöaika asettaa haasteita opetusjärjestelyille. Se myös kasvattaa tiloihin liittyviä kustannuksia.

Henkilöstö

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Rehtori	1	1	1	1	1
Lehtori	8	8	8,5	8,5	8,5
Lehtori po ja lu	3	3 + (1pk)	3 + (1pk)	3 + (1pk)	3 + (1pk)
Tuntiopettaja päätoim	9	9	8	8	8
Tuntiopettaja päätoim, pk ja lu	0,5	0,5	0	0	0
Tuntiopettaja muut aineet sivutoim	2	2	2	2	2
Tuntiopettaja musiikki sivutoim	10	10	13	13	10-13
Yhteensä päätoimisia opettajia sivutoimisia opettajia	21,5 2+10	21,5 2+10	19,5 2+13	19,5 2+13	19,5 2 + 10-13
		TA 2020			
Koulusihteeri	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Tiedottaja, ostopalvelu	0	0	0	0	0
IT-asiantuntija	0	0	0	0	0
Media-assistentti	0	0	0	0	0
Kuraattori	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Yhteensä	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8

Asiakas (opiskelija) ja prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Opiskelijan hyvinvointi	Yksilöllisesti laaditut opinto-ohjelmat, yksilöllisten vahvuuksien löytäminen ja tukeminen tutorkeskusteluissa, oppilashuoltoryhmässä sekä moniammatillisessa työryhmässä. Oppimaan oppimisen taidot. Oman oppimisen arviointi.	Opiskelijalähtöiset palvelut, houkutteleva ja innostava lukio. Opiskelumotivaation säilyminen. Kuraattoripalvelujen toimivuus. Kyselytutkimus opiskelijoille 1-2 krt. lukuvuodessa. THL:n kouluterveyskysely kahden vuoden välein (2017, 2019, 2021).
Opiskelijan osallistaminen	Tiimit, opiskelijakuntatoiminta, tutorryhmät, oppilashuoltoryhmätoiminta, koulukokoukset, eri tapahtumat ja konsertit.	Yhteisöllisyys ja turvallisuus. Aktiivinen osallistaminen ja osallistuminen. Opiskelija kasvaa vastuuntuntoiseksi ja suvaitseväiseksi yhteiskunnan jäseneksi. Opiskelijoiden opinnoja, kehittymistä yksilönä sekä jatko-opintokelpoisuutta seurataan jatkuvasti. Musiikkilukion tuki ry. tärkeänä yhteistyökumppanina.
Opiskelijamäärään panostaminen	Opiskelijahaastattelut keväällä. Tehokas markkinointityö opintomessuilla, ja somenäkyvyyteen panostaminen. Opiskelijoiden osallistaminen tiedotus- ja markkinointitiimin toimintaan. Tiedottamista tukevat uudistettu markkinointimateriaali (esitteet) ja kotisivut.	Oppimisympäristön houkuttelevuus ja monipuolisuus. Musiikin opiskelussa oikeanlainen oppimisympäristö tärkeää > vaikuttaa houkuttelevuuteen. Opiskelija saa monipuolisia musiikkielämyksiä tuottaen ja kokeen. Musiikkilukio opiskelupalveluiden

	"Lukiouskottavuus ja -houkuttelevuus".	keskuksena. Tuloksellisuus, kilpailukykyisyys. Hakijamäärä yhteishaussa. Lisähaku. Musiikki- ja yleislinjan vetovoimaisena pysyminen.
--	--	---

Henkilöstö

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö	Vuotuiset kehityskeskustelut. Täydennyskoulutukset työntäjän harkinnalla. Opiskelijälähtöinen ja utelias opettaja, jolla monipuoliset työskentelytavat > omien opetusmenetelmien esittelemine muille opettajille. Etäopetusvalmiudet	Yhteinen vahva tahtotila halutusta kehittämisen suunnasta. Innostava kollegio. Osaamisen kehittyminen ja ylläpitäminen. Opettajan ammattikuvan vahvistuminen. Jatkuva henkilöstön välinen vuorovaikutus.
Henkilöstön digiosaaminen	Sähköisten oppimis- ja tutkintoympäristöjen kehityksen seuraaminen ja niiden tunteminen. Musiikkiteknologian osaamisen kehittäminen. Digikoulutukset tarpeen mukaan. Lukiossa nimetty tutoropettaja tv-opettajana.	Digiosaamisen kehittyminen henkilökunnalla tasapuolisesti. Kasvava digiosaaminen hyödyttää myös opiskelijoita. Etäopetusperiodilla hankitun digiopetuskokemuksen ylläpitäminen ja kokemusten jakaminen muiden kanssa.
Lukiotoiminnan taloudellisuus	Talousarviovalmistelu. Hankerahojen hakeminen ja saatujen avustusten käytön ohjaaminen.	Budjetoinnin onnistuminen: toiminta toteutuu talousarvion mukaisesti. Hankerahojen haussa onnistuminen. Valtion rahoitus.

Talous

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Lukiotoiminnan taloudellisuus	Talousarviovalmistelu. Hankerahojen hakeminen ja saatujen avustusten käytön ohjaaminen.	Budjetoinnin onnistuminen: toiminta toteutuu talousarvion mukaisesti. Hankerahojen haussa onnistuminen. Valtion rahoitus.

Opiskelijakehitys

TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
151	155	140	150	150

Tulosalueen merkittävimmät epävarmuustekijät

- Opiskelijamäärän kehitys. Tulevaisuuden väestörakenteen muutos, pienenevät ikäluokat. Väistöaika. Monta pientä lukiota alueella.
- Lukiorahoituksen tulevaisuus: valtionosuuden määrä lukiorahoituksessa.
- Lukion suunniteltu maksuttomuus tulevaisuudessa. Perusopetuksen kaltainen maksuttomuus tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikki materiaalit ja opiskeluvälineet ovat opiskelijoille ilmaisia. Kustannukset lasketaan paikallisesti. Jos laki tulee voimaan, vuonna 2021 on lukiolaisille hankittava kolme viidesosaa eli 15-18 kurssin materiaali.

- Oppivelvollisuuden pidentyminen toisen asteen opintoihin > keskeyttämisuhan alla olevien oppivelvollisten lisäohjaus, nivelvaiheen koulutuksen lisäohjaus.
- Opiskelijoiden asumispalveluiden turvaaminen.

Lukio-opetus netto €/asukas

	Kausti- nen	Keski-Pohjan- maa	Manner-Suomi
2017	321	145	115
2018	318	136	117
2019	335		
2020 TA	372		
2021 TA			

Käyttökustannukset €/oppilas

	Kaustinen	Keski-Pohjan- maa	Koko maa
2017	9 411		
2018	9 445		
2019	9 424		
2020	10 909		
2021 TA			

Käyttökustannukset/opetustunti

	Kaustinen	Keski-Pohjanmaa	Koko maa
2017	89		
2018	83		
2019	90		
2020 TA	103		
2021 TA			

Musiikkilukio	Tilinp. 2019	Ed. budj. 2020	Budj. 2021
Yhteensä			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	50 034	14 250	12 750
33200 Maksutuotot	50		
33300 Tuet ja avustukset	6 282	51 800	17 900
33400 Muut toimintatuotot	13 246		
33000 Toimintatuotot	69 612	66 050	30 650
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-931 778	-1 006 422	-1 013 997
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-163 655	-170 911	-173 310
34150 Muut henkilösivukulut	-23 838	-41 365	-39 853
34100 Henkilösivukulut	-187 492	-212 276	-213 163
34010 Henkilöstökulut	-1 119 270	-1 218 698	-1 227 160
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-187 905	-174 234	-169 132
34300 Palvelujen ostot	-187 905	-174 234	-169 132
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 687	-20 350	-30 450
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokrakulut	-183 479	-210 807	-191 716
34800 Muut toimintakulut	-188 175	-210 857	-192 366
34000 Toimintakulut	-1 502 037	-1 624 139	-1 619 108
34999 Toimintakate	-1 432 424	-1 558 089	-1 588 458
36999 Vuosikate	-1 432 424	-1 558 089	-1 588 458
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset pois	-451	-300	-300
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-451	-300	-300
38499 Tilikauden tulos	-1 432 875	-1 558 389	-1 588 758
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1 432 875	-1 558 389	-1 588 758

3201 Kuraattoripalvelut
3202 Koulupsykologipalvelut
3804 Etsivä nuorisotyö
tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

Palvelusuunnitelman kuvaus

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoollon psykologin ja kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä opiskelijoiden perheiden ja muiden läheisten kanssa sekä tuetaan opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Kaustisella on yksi kuraattori esiopetuksessa, perus- ja lukiokoulutuksessa ja 0,2 kuraattoria kunnassa sijaitsevia muita toisen asteen oppilaitoksia varten. Psykologipalvelut ostetaan ostopalveluna.

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin ja auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.

Etsivän työn ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle varhaista tukea, jos nuori sitä itse haluaa.

Kaustinen, Veteli ja Halsua tarjoavat yhteistyössä etsivää nuorisotyötä ja palkattuna on yksi etsivä. Vetovastuu siirtyy vuoden 2021 alusta palvelujen järjestämisessä Vetelille. Aluehallintovirastosta on saatu toimintaan tukea vuodelle 2021 28 000 €.

Henkilöstö

	TP 2019	TA 2020	TA2021	TS 2022	TS 2023
Kuraattori	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	0 (Veteli hallinnoi)	0 (Veteli hallinnoi)	0 (Halsua hallinnoi)

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Opiskeluhoollon palvelut tukevat oppilaiden ja opiskelijoiden opiskelua sekä edistävät yhteisöjen hyvinvointia.	Kuraattorit tekevät sekä yksilöettä ryhmään kohdistuvaa opiskeluhoollotyötä. Psykologipalvelu kohdistuu pääasiallisesti oppimistutkimuksiin.	Työyksikköihin kohdistuva arviointikysely
Etsivä auttaa tukea tarvitsevia nuoria ja nuoria aikuisia saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.	Kolmen kunnan yhteinen etsivä löytää tukea tarvitsevat nuoret ja nuoret aikuiset. Hän auttaa heitä tarvittavien palvelujen piiriin.	Sidosryhmille kohdistettu arviointikysely, etsivän kontaktien määrä

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Psykologipalvelujen saatavuus

Oppilashuolto	Tilinp. 2019	Ed. budj. 2020	Budj. 2021
<hr/>			
Yhteensä			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	9 485	10 700	1 000
33300 Tuet ja avustukset	27 500	27 500	
33400 Muut toimintatuotot	100		
33000 Toimintatuotot	37 085	38 200	1 000
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-83 177	-84 285	-46 713
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-14 412	-14 277	-7 979
34150 Muut henkilösivukulut	-2 056	-3 363	-1 836
34100 Henkilösivukulut	-16 468	-17 640	-9 815
34010 Henkilöstökulut	-99 645	-101 925	-56 528
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot	-26 213	-35 200	-49 300
34320 Muiden palvelujen ostot	-4 051	-4 800	-1 600
34300 Palvelujen ostot	-30 263	-40 000	-50 900
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-102	-50	-200
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokrakulut	-2 505	-2 505	-400
34800 Muut toimintakulut	-2 522	-2 525	-400
34000 Toimintakulut	-132 532	-144 500	-108 028
34999 Toimintakate	-95 447	-106 300	-107 028
36999 Vuosikate	-95 447	-106 300	-107 028
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset pois	-975		
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-975		
38499 Tilikauden tulos	-96 422	-106 300	-107 028
<hr/>			
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-96 422	-106 300	-107 028

MUU OPETUSTOIMI

tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3401 Toisen asteen yhteistyö

3501 Kansalaisopisto

3502 Musiikkioppilaitokset

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kaustisen kunta kuuluu Perhonjokilaakson kansalaisopistoon. Kuntaosuus on 2 405 h x 22,51 €. Kunnalla on oppilaspaikkoja Keski-Pohjanmaan konservatoriossa 45. Niistä syksyllä 2019 on täytetty 35 oppilaan maksusuudella. Kuntaosuus on 900 €/oppilas, varaus budjetissa on 42 oppilaan mukaan.

Kansalaisopiston menojen kustannuskehitys Kaustisen osalta

TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020	TA 2021
-37.999	-39.721	-38.297	-40.926	-45.000	-48.000; kansalaisopiston bud- jettitarve -52.500	-50.000, kansalais- opiston budjetti- tarve -54.130

Kansalaisopiston vuoden 2021 kustannusten jako/arvio

Kunta	Asukkaita	Prosentti- osuus	Oppituntiar- vio
Halsua	1 127	10 %	650
Kaustinen	4 261	38 %	2.470
Perho	2 759	24 %	1.560
Veteli	3 114	28 %	1.820

Kansalaisopiston rahoitus 2021

Toimintakulut	448.586	
Valtionosuus		238.000
Kurssimaksut	58.000	
Tuet ja avustukset valtiolta	3.500	
Kuntien osuus	149.086	
Vetelin kunnan osuus 5 %	2.789	
Jaetaan kuntien kesken	146.297	

Kuntien osuudet oppituntien suhteessa jaettuna, 22,51 €/tunti

Halsua	14.630 €	650 h	
Kaustinen	54.130 €	2 405 h	
Perho	35.574 €	1 625 h	
Veteli	43.752 €	1 820 h	+ 2 789 €

Tavoite	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kansalaisopisto tuottaa monipuolisesti palveluja kuntalaisillemme.	Opetustunteja järjestetään Kaustisella asukasmäärän suhteessa.	Vähintään 2 405 h/vuosi
Konservatoriossa kuntalaisilla on mahdollisuus opiskella musiikkia taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisesti suunnitelmallisesti.	Oppilaspaikoista täytettynä on suurin osa.	Oppilaspaikkoja täytettynä 38.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Kunnan taloudellisten resurssien riittävyys

Muu opetustoimi	Tilinp. 2019	Ed. budj. 2020	Budj. 2021
<hr/>			
Yhteensä			
34000 Toimintakulut			
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot	-50 375	-49 200	-51 200
34320 Muiden palvelujen ostot	-30 225	-36 000	-36 000
34300 Palvelujen ostot	-80 600	-85 200	-87 200
34000 Toimintakulut	-80 600	-85 200	-87 200
34999 Toimintakate	-80 600	-85 200	-87 200
36999 Vuosikate	-80 600	-85 200	-87 200
38499 Tilikauden tulos	-80 600	-85 200	-87 200
<hr/>			
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-80 600	-85 200	-87 200

KIRJASTO

tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3601 Kirjasto

3605 Nyt miehet kirjastoon -hanke

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kirjasto tarjoaa jokaisen saataville kirjallisuutta ja kulttuuria sekä edistää asukkaiden tiedonhankintaa, elinikäistä oppimista ja hyvinvointia tarjoamalla käyttöön ajanmukaiset ja asiakkaiden tarpeita vastaavat niin fyysiset kuin sähköisetkin kirjastopalvelut. Perinteisten kirjastopalveluiden lisäksi kirjasto tarjoaa laadukkaita kulttuurielämyksiä ja vuorovaikutteisia palveluja. Kirjaston omatoimipalvelu on laajentanut kirjaston aukiolotunnit vastamaan asiakaskunnan tarpeita.

Henkilöstö

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
kirjastonhoitaja	1	1	1	1	1
kirjastovirkailija	2	2	2	2	2

Tavoitteet	Toimenpide	Arvio/Mittari
Kirjasto tarjoaa jokaisen saataville kirjallisuutta ja kulttuuria sekä edistää asukkaiden tiedonhankintaa, elinikäistä oppimista ja hyvinvointia.	Kuntalaisten käytössä ovat ajanmukaiset ja asiakkaiden tarpeita vastaavat fyysiset ja sähköiset kirjastopalvelut, myös omatoimipalvelu.	Yli maan keskiarvon: - lainaus/asukas - kokoelmahankinnat/asukas Omatoimijan myötä kasvu jatkuu: - lainausmäärät +10 % vuoden 2019 tasoon nähden. - kirjastokortit ja uudet asiakkaat +5 % vuoden 2019 nähden - kävijämäärä +15 % vuoden 2019 nähden
Perinteisten kirjastopalveluiden lisäksi kirjasto tarjoaa laadukkaita kulttuurielämyksiä ja vuorovaikutteisia palveluja (Kirjastolaki 29.12.2016/1492 6§).	Kirjastossa järjestetään aktiivisesti tapahtumia eri kohderyhmille.	Kaksinkertainen maan keskiarvoon verrattuna asukasluukuun suhteutettuna: - tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten määrä (tilastot.kirjasto.fi)
Asiantunteva ja palveleva henkilöstö	Henkilöstöllä on mahdollisuus kehittää sekä itseään että kirjastoa.	Henkilöstökysely
Toiminta on taloudellisesti tehokasta.	Kirjasto pystyy toimimaan ja tarjoamaan lakisääteiset kirjastopalvelut nykyisellä henkilöstömäärällä.	Alle maan keskiarvon: - kulut/asukas - käyttökustannus/lainaus (tilastot.kirjasto.fi)

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijä

Talousresurssien riittävyys, omatoimikirjaston väärinkäytöt ja niiden seuraukset.

Kirjasto	Tilinp. 2019	Ed. budj. 2020	Budj. 2021
<hr/>			
Yhteensä			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	9 882	500	500
33300 Tuet ja avustukset	14 958		3 600
33400 Muut toimintatuotot	7 337	3 000	3 300
33000 Toimintatuotot	32 177	3 500	7 400
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-102 452	-97 172	-100 725
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-23 301	-21 961	-23 152
34150 Muut henkilösivukulut	-2 427	-3 984	-3 959
34100 Henkilösivukulut	-25 728	-25 945	-27 111
34010 Henkilöstökulut	-128 181	-123 117	-127 836
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-27 262	-16 300	-18 250
34300 Palvelujen ostot	-27 262	-16 300	-18 250
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 931	-37 500	-43 450
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-86 609	-78 136	-70 278
34800 Muut toimintakulut	-86 768	-78 434	-70 778
34000 Toimintakulut	-287 142	-255 351	-260 314
34999 Toimintakate	-254 965	-251 851	-252 914
36999 Vuosikate	-254 965	-251 851	-252 914
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset pois	-4 356	-5 000	-5 000
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-4 356	-5 000	-5 000
38499 Tilikauden tulos	-259 320	-256 851	-257 914
<hr/>			
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-259 320	-256 851	-257 914

LIIKUNTATOIMI

tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3701 Liikuntapalvelut

3703 Urheilutalo

3705 Tuu yhesä -hanke

Palvelusuunnitelman kuvaus

Liikuntatoimi seuraa ja arvioi liikuntapalveluja, joita tehdyn sopimuksen mukaisesti monipuolisesti tuottaa kaikille kuntalaisille urheiluseura Kaustisen Pohjan-Veikot. Liikuntatoimi koordinoi yhdessä urheiluseuran kanssa urheilutalon toimintaa ja tuottaa itse kuntalaisille täydentäviä liikuntapalveluja sekä tukee myös muiden järjestäjien tuottamaa liikuntatoimintaa avustuksin.

Tavoitteena on kaikkia kuntalaisia aktivoiva toiminta.

Henkilöstö

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023
Vapaa-aikasihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5

Laatu- ja taloudelliset tavoitteet

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Monipuoliset liikuntapalvelut (seura, kunnan oma toiminta, muut toimijat) aktivoivat kuntalaisia liikkumaan.	Seura järjestää monenlaisia liikuntapalveluja kuntalaisille, liikuntatoimen omat toteutukset täydentävät tarjontaa ja osallistuminen kaikkeen toimintaan on aktiivista.	Sivistyspalvelujen laatuarviointikysely toteutuneista liikuntapalveluista kuntalaisille. Kyselyn keskiarvotulos vähintään 3,5 asteikolla 1 - 5.
Tieto sekä urheiluseuran tuottamista sopimuksen mukaisista liikuntapalveluista kuntalaisille että kunnan omana toimintana järjestetyistä liikuntapalveluista saavuttaa kuntalaiset hyvin.	Käytetään monipuolisia viestintävälineitä kuntalaisten tietoisuuden saavuttamiseksi ja tehdään hyvää yhteistyötä urheiluseuran kanssa tiedotuksen kehittämiseksi.	Sivistyspalvelujen arviointikysely kuntalaisille tiedotuksen onnistumisesta liikuntapalvelujen osalta. Kyselyn keskiarvotulos vähintään 3,5 asteikolla 1 - 5.
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia.	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat täydentävät ostopalvelusopimuksella tuotettuja palveluja monipuolisesti huomioiden erilaisia kuntalaisten kohderyhmiä.	Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneista liikuntakerhoista, -tapahtumista, -leireistä, uimakouluista sekä kuntolaatikko-suorituksista ja niiden osallistujista.

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Urheilutalon ja liikunta-alueiden monipuolinen, kustannustehokas ja tasapuolinen käyttö.	Yhteistyössä urheiluseuran kanssa toteutettu urheilutalon ja liikunta-alueiden käytön koordinointi tukee tasapuolisesti kaikkien kuntalaisten liikumista.	Sivistyspalvelujen laatuarviointikysely tilojen ja alueiden käytön tasapuolisuudesta ja aktiivisuudesta kuntalaisille Kyse-lyn keskiarvotulos vähintään 3,5 asteikolla 1 - 5.
Kuntastrategian mukainen vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma valmistuu, se sisältää myös liikuntatoiminnan ja liikunta-alueiden kehittämisen.	Vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelman mukainen toiminta.	Sivistyspalvelujen laatuarviointikysely kehittämissuunnitelman mukaisista toimista.

Henkilöstö

Tavoite ja toteutus	Arvio/Mittari
Henkilöstön ajantasainen tehtävämäärittely selkeyttää toimintoja	Kehityskeskustelupalaute

Tavoite	Arvio/Mittari
Liikuntapalveluihin käytetty resurssi tuottaa kuntalaisille hyvinvointia ja kannattaa tuotos/panos -suhteessa.	Sivistyslautakunnan lyhyen aikavälin arvio ja pitkällä aikavälillä saadut hyvinvointikertomuksen tunnusluvut.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstö- ja talousresurssien riittävyys.

NUORISOTOIMI

tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3801 Nuorisopalvelut

3803 Nuorisovaltuusto

3805 Lasten ja nuorten harrastustoiminta -hanke

Palvelusuunnitelman kuvaus

Nuorisopalvelut tuottavat lapsille ja nuorille tasokkaita vapaa-ajanpalveluja ja suovat heille myös mahdollisuuksia harrastamiseen. Nuorisopalvelut tekevät monipuolista yhteistyötä nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Avustusten myöntämisen muodossa tuetaan järjestöjen ja yhteisöjen nuorisotyötä.

Henkilöstö

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS2022	TS 2023
Vapaa-aikasihteeri	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia. Yhteistyö järjestöjen kanssa on monipuolista.	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat huomioivat monipuolisesti erilaisia lasten ja nuorten kohderyhmiä ja täydentävät avustuksia antavien järjestöjen ja yhdistysten järjestämää lapsi- ja nuorisotyötä. Toteutetaan yhteistyötä paikallisten ja alueellisten toimijoiden ja järjestöjen kanssa.	Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneista kerhoista, tapahtumista, leireistä ja niiden osallistujista. Sivistyspalvelujen laatuarviointikysely toteutuneista palveluista lapsille ja nuorille. Kyselyn keskiarvotulos vähintään 3,5 asteikolla 1 - 5.
Nuorisovaltuuston toiminta tuo uusia toimintatapoja nuorisotyön toteuttamiseen ja vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon lasten ja nuorten asioissa.	Nuorisovaltuuston järjestämät uudet tapahtumat. Yhteiset tapaamiset kunnanhallituksen ja sivistyslautakunnan kanssa.	Nuorisovaltuuston selvitys tapahtumista ja osallistujamäärästä sekä vaikuttamisen mahdollisuuksista.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstö- ja talousresurssien riittävyys.

Liikunta- ja nuorisotoimen talousarvioon sisältyvät seuraavat avustus- ja yhteistoimintamäärärahat, jotka talousarviokäsittelyn yhteydessä valtuustolle esitetään nimettyinä

Kohde/Saaja	Kustannuspaikka	Summa
KP-V:n yhteistoimintaosuus	3703	35.000
Kaustisen 4H-yhdistys	3801	10.000
Liikuntatoimen avustukset, stltk	3701	1.000
Muut liikuntatoimen avustukset, mm. moukarikarnevaalit	3701	700
Nuorisotoimen avustukset, stltk	3801	3.000

Lisäksi kirjanpito kohdistaa sivistystoimen sisäisiin vuokramenoihin tiettyjen kunnan rakennusten kullut yleishyödyllisten yhdistysten ym. käytön takia. Sen vuoksi nuorisotoimen sisäisiin vuokrakustannuksiin on lisätty 1/3 Keltaisen talon sisäisistä vuokramenoista (4H:n nuorille järjestämän kerhotoinnin toteutuspaikka), Kyseisestä rakennuksesta 2/3 sisäisistä tilavuokrasta on lisätty

iltapäivätoiminnan sisäiseksi vuokramenoiksi. Kustannuksia Keltaisesta talosta tekninen toimi on kirjannut vuositason 7300 €.

KULTTUURITOIMINTA

tilivelvollinen sivistysjohtaja-rehtori Mailis Tastula

3901 Kulttuuripalvelut

3903 Kansantaiteenkeskus

3905 Kansansoitinmuseo

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia. Kulttuuripalvelujen avulla luodaan kulttuurin harrastusmahdollisuuksia ja elämyksiä kuntalaisille. Tavoitteena on, että Kaustinen on Suomen johtava kansankulttuurikunta, jossa eri kulttuurien lajien ja taiteen muotojen välinen rajankäynti on rohkeaa ja uutta luovaa.

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia.	Kunnan kulttuuriavustukset ja kulttuuripalkinto	Kunnan pienkulttuuriavustukset jaetaan vähintään samalla resurssilla kuin aiemmin. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoavustukset kohdistuvat vähintään 10 saajalle.
Kunta mahdollistaa monipuolista kulttuurituotantoa ja tapahtumatuotantoa tukemalla valtuuston talousarviokäsittelyssä suoraan kulttuurintuottajia.	Avustuksia tapahtumatuotantoon ja kulttuuritoimintoihin jaetaan suorina valtuustokäsittelyavustuksina.	Kulttuuritoimintaan annettu panostus säilyy vähintään samansuuruisena.
Kunnan kulttuuritoiminta suunnitelmallisuus	Elävä kulttuuriperintö -strategian valmistuminen	Strategian mukainen toiminta.

3902 Kulttuuritoiminnan elokuvatoiminta tilivelvollinen vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

Palvelusuunnitelman kuvaus

Elokuvatoiminta tuottaa kuntalaisille laadukkaita elokuvapalveluja.

Henkilöstö

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS2022	TS 2023
Vapaa-aikasihteeri	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Elokuvatoiminta toteutetaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.	Toiminta huomioi monipuolisesti erilaisia kohderyhmiä ja vastaa kuntalaisten toiveisiin houkuttaen osallistujia.	Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneesta toiminnasta, katsojien lukumäärästä ja toiminnan kustannuksista. Tavoitteena 30 elokuvaa vuodessa ja katsojia keskimäärin 45/näytös. Sivistyspalvelujen laatuarviointikysely toteutuneista palveluista. Kyselyn keskiarvotulos vähintään 3,5 asteikolla 1 - 5

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Kunnan taloudellisten resurssien riittävyys

Kulttuuritoimen talousarvioon sisältyvät seuraavat vuoden 2020 mukaiset avustus- ja yhteistoimintamäärärahavaraukset, jotka talousarviokäsittelyn yhteydessä valtuusto käsittelee nimettyinä (yhdistysten esitykset kunnanhallitukselle ovat erilaiset)

Kohde/Saaja	Kustannuspaikka	Summa
Pro Kaustinen Folk Music Festival 2021	3901	25.000
Kansanmusiikkiyhdistys/Tallari	3901	25.000
Kamarimusiikkiyhdistys, Kamarimusiikkiviikko	3901	16.000
Kulttuuritoimen omat sivistyslautakunnan jakamat:		
Kulttuuritoimen pienavustukset, stltk	3901	2.500
Kulttuuripalkinto, stltk	3901	500

Lisäksi kirjanpito kohdistaa kulttuuritoiminnan sisäisiin vuokramenoihin tiettyjen kunnan rakennusten kulut yleishyödyllisten yhdistysten käytön takia (Marttala, Kanteleverstas), vuosikustannuksiksi tekninen toimi on kirjannut 10.716 €.

Kirjanpito on siirtänyt myös kulttuuritoiminnan yhdeksi kustannuspaikaksi Kansantaiteenkeskukselle myönnetyn avustuksen kirjautumisen, asian valtuusto päättää talousarviokäsittelyn yhteydessä, mutta kustannuspaikalle 3903 on tästä varauksena kirjattu vuoden 2020 mukaisesti yleisavustuksena 60.000 €.

Vapaa-aika	Tilinp. 2019	Ed. budj. 2020	Budj. 2021
<hr/>			
Yhteensä			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	67 590	69 999	69 748
33200 Maksutuotot	509	1 847	
33300 Tuet ja avustukset	10 728	3 100	16 100
33400 Muut toimintatuotot			
33410 Vuokratuotot	18 918	22 300	22 300
33400 Muut toimintatuotot	61 412	44 200	53 300
33000 Toimintatuotot	140 239	119 146	139 148
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-83 833	-86 436	-87 573
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-19 386	-14 523	-18 772
34150 Muut henkilösivukulut	-2 051	-3 477	-3 376
34100 Henkilösivukulut	-21 436	-18 000	-22 148
34010 Henkilöstökulut	-105 269	-104 436	-109 721
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot	-9 343	-8 381	-13 300
34320 Muiden palvelujen ostot	-76 270	-70 377	-73 607
34300 Palvelujen ostot	-85 614	-78 758	-86 907
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 610	-6 921	-16 885
34700 Avustukset			
34720 Avustukset yhteisöille	-143 050	-143 700	-143 700
34700 Avustukset	-143 050	-143 700	-143 700
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulut	-249 309	-227 028	-232 359
34800 Muut toimintakulut	-253 470	-230 928	-237 259
34000 Toimintakulut	-595 012	-564 743	-594 472
34999 Toimintakate	-454 773	-445 597	-455 324
36999 Vuosikate	-454 773	-445 597	-455 324
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset pois	-472	-472	-472
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-472	-472	-472
38499 Tilikauden tulos	-455 245	-446 069	-455 324
<hr/>			
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-455 245	-446 069	-455 796

VARHAISKASVATUS

Tilivelvollinen varhaiskasvatusjohtaja Virpi Kataja

3915 Varhaiskasvatuksen avustajat

3920 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja

3935 Lasten kotihoidontuki

3940 Perhepäivähoito

3945 Haitekki, Tanhuanpään yksikkö

3946 Omenapuu

3950 Pajalan päiväkot

3215 Omenapuun esiopetus, ent. keskuskuolu

3217 Esiopetus Puumala

3218 Esiopetus päiväkot 1

3930 Varhaiskasvatuksen koronatuki

3933 Varhaiskasvatuksen tasa-arvotuki

Palvelusuunnitelman kuvaus

Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään palvelutarpeen mukaisesti, tarkoituksenmukaisuuden, johdonmukaisuuden ja jatkuvan kehittämisen periaatteella. Palvelutoiminnan arvoperustana ovat lapsilähtöisyys, turvallisuus ja oikeudenmukaisuus. Pedagogiikka painottuu laaja-alaisesti ja näkyy lasten osallisuudessa, ilmaisun monissa muodoissa sekä yhteisessä tekemisessä ympäristöä tutkien ja kieltä rikastuttaen. Tärkeitä ovat lasten kiinnostuksen kohteet ja lasten yksilölliset kehitystarpeet. Perheiden toiveita ja tarpeita huomioidaan varhaiskasvatuksen kokonaissuunnittelussa mahdollisimman hyvin.

Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja yhdessä varhaiskasvatuksen henkilökunnan kanssa vastaa lasten yksilöllisiin tuen ja erityisen tuen tarpeisiin. Lisäksi varhaiskasvatus vastaa kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen ja varhaiskasvatuksen sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän palveluohjauksesta. Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta perhetyöstä, neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa ja osallistuu yhteistyörakenteiden luomiseen.

Talousarviosuunnittelussa on huomioitu hallituksen uudet linjaukset varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksista ja subjektiivisen varhaiskasvatuksen oikeuksista (1.8.2020). Syntyvyyslukujen tarkastelussa on nähtävissä ikäryhmittäistä pienenemistä selvästi vuoden 2017 ikäryhmästä alkaen. Syntyvyyden osalta varhaiskasvatuspalveluiden tarve näyttää siten maltillisemmalta pariin viime vuoteen verraten. Lisäksi kotihoidontuen saajiksi on arvioitu olevan edelleen reilu puolet alle 3-vuotiaista lapsista.

Kaustisella varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkot- ja perhepäivähoito sekä esiopetus. Toimintayksiköitä ovat Pajalan päiväkot ja Omenapuun varhaiskasvatusyksikkö sekä 9 vakituista perhepäivähoitokotia. Hoitopaikkojen tilapäisen lisäämistarpeen vuoksi perustettu Tanhuanpään varhaiskasvatusyksikön toiminta loppuu 30.6.2021 mennessä. Esiopetusryhmiä on sekä keväällä että syksyllä 3, ja ne sijoittuvat Pajalan päiväkotiin, Omenapuun varhaiskasvatusyksikköön ja Puumalan koulun yhteyteen. Esioppilaiden täydentävää varhaiskasvatusta tarjotaan Pajalan päiväkodissa ja Omenapuussa. Vuorohoitoa tarvitsevien lasten varhaiskasvatus järjestetään Pajalan päiväkodin vuorohoitoryhmässä.

Tarkemman ikäryhmätarkastelun perusteella vuonna 2014-2019 syntyneitä lapsia Kaustisella on 283, joista varhaiskasvatuksen piirissä on syyskuussa 2020 218 lasta eli 77%. Arvio uusien hakemusten määrästä perustuu 77 %:iin ikäluokittain, jolloin varhaiskasvatuksen piirissä olisi toimintakauden* 2021–2022 arviolta 203 lasta vuosien 2015–2020 ikäryhmästä. Vuosina 2015–2020 syntyneiden lasten määrä on yhteensä noin 263 lasta (arvio vuonna 2020 syntyvistä lapsista 36). Lisäksi 65 lasta arvioidaan olevan kotihoidossa. Yhden perhepäivähoitajan lisäyksellä hoitopaikkoja on tarjolla yhteensä 201.

*Toimintakausi alkaa 1.8. ja päättyy 31.7.

Henkilöstö lukuina

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1	1
Palveluneuvoja	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Erityisopettaja	0,5 - 0,6	0,6 – 0,8	1	1	1
Avustajat	8 - 7	7	7-5	4	3
Kuraattori	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
PÄIVÄKOTIHOITO					
Pajalan päiväkoti					
Päiväkodin johtaja	1	1	1	1	1
Opettajat	6	6-6,5	6,5	6,5	6,5
Lastenhoitajat	14	14 -15	15+hanke1	15	15
Omenapuu					
Opettajat	2 - 0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
Lastenhoitajat	2 - 1	1	1	1	1
PERHEPÄIVÄKOTIHOITO					
Kotona työskentelevät					
Perhepäivähoitajat	14	10	10	10	10
Ryhmäperhepäivähoitokoti / päiväkotiyksikkö Haitekki					
Opettajat	0	2-1	1 - 0	0	0
Lastenhoitajat	0-2	3-2	2 - 0	0	0
Ryhmäperhepäivähoitajat	0-2	0	0	0	0
ESIOPETUS					
Opettajat	2,6 – 2,3	2,3 - 1,8	1,7	1,7	1,7
Lastenhoitajat	2 - 3	3 - 2	2	2	2
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	53,8 - 55,1	52,1 - 50,3	51,3 - 46,3	44,3	43,3

Kun sarakkeessa on kaksi lukua viivalla erotettuna, tarkoittaa ensimmäinen luku ko. vuoden kevään tilannetta ja toinen luku syksyn tilannetta.

Asiakas

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään siten, että ne tukevat perheiden kasvatusta.	Perheet ovat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen toteutukseen.	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos vähintään 3 (1 - 5)
Erityistä tukea tarvitsevat lapset saavat tarvitsemansa tuen varhaiskasvatuksessa.	Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki lapselle on riittävä.	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos vähintään 3 (1 - 5)

Prosessit

Tavoitteet	Toimenpide	Arviointi/Mittari
Varhaiskasvatuksen järjestäminen	Varhaiskasvatuksen tarjonta vastaa kysyntää ja toteutetaan lakisääteisessä ajassa (kiireellisesti 2 viikkoa tai < 4 kk).	Toteutuu 90 %.
Varhaiskasvatussuunnitelma	Lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma huomioidaan varhaiskasvatuksen ryhmävasussa.	Toteutuu 100 %.

Henkilöstö

Tiimisopimus	Lapsiryhmän henkilöstö/työtiimi on tehnyt tiimisopimuksen. Sopimukseen on kirjattu vastuualueet ja varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamisen pedagogiset käytänteet sekä kehittämistarpeet toimintavuonna.	Toteutuu 100 %.
Kehityskeskustelut	Esimies on pitänyt kehityskeskustelun toimintavuonna tai työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään vertaisryhmätapaamiseen / ryhmäkehityskeskusteluun.	Toteutuu 100 %.

Talous

Lasten määrä, täyttöaste	Lasten määrä eri toimintamuodoissa keskimäärin vuodessa.	Täyttöasteen seuranta, tavoite päiväkodissa vähintään 85 % perhepäivähoidossa vähintään 85 % Täyttöaste = kuinka paljon hoitopaikkoja on täytettynä.
Hoitopäivien määrä, käyttöaste	Hoitopäivien määrä ryhmässä vuodessa eri toimintamuodoissa.	Käyttöasteen seuranta, tavoite päiväkodissa vähintään 75 % perhepäivähoidossa vähintään 75 % Käyttöaste = lasten läsnäolopäivät.

Tulosalueen merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Päivähoitopaikkojen riittävyys

Valtioneuvoston asetuksen 1§:n muuttaminen astui voimaan 1.8.2020. Muuttunut asetus säättää päiväkodin henkilöstön mitoituksen enintään seitsemään enemmän kuin viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa olevaa kolme vuotta täyttäneitä lasta kohden. Lisäksi subjektiivisen hoito-oikeuden raja on poistettu. Näin ollen Pajalan päiväkodissa muuttunut henkilöstömitoitus on vähentänyt hoitopaikkoja suoraan 21 kpl. Syntyvyyslukujen ja kotihoidon tuen saajien mukaan on kuitenkin laskettu, että hoitopaikkojen pitäisi riittää toimintakaudelle 2021-2022, vaikka Tanhuanpään yksikkö siirtyy Pajalan päiväkotiin. Merkittävimmät riskit hoitopaikkojen riittävyyden suhteen ovat perhepäivähoitopaikkojen säilyminen, kotihoidon tuen hakijoiden määrän merkittävä muutos ja yllättävän suuri

muuttoliike esim. kaivostoiminnan aloittamisen suhteen. Näitä riskejä tulee ja voidaan vähentää hyvällä yhteistyöllä sivistystoimen ja teknisen toimen johdon kanssa.

Tilapäisen työvoiman tarve

Varhaiskasvatustilain velvoite henkilöstömitoituksesta tulee täyttyä myös poikkeustapauksissa. Sijaisjärjestelyjä tehdään ensisijaisesti sisäisin järjestelyin eli siirretään henkilökuntaa ryhmästä toiseen, mikäli mahdollista (ottaen huomioon lapsimäärät suhteessa henkilöstömitoitukseen). Mikäli henkilöstömitoitusta niin vaatii, palkataan tuntipalkkaista tai tilapäistä työvoimaa. Tämä nostaa palkkakustannuksia. Riskiä pyritään pienentämään koulutuksella ammatillisuutta tukien ja työterveyden kanssa tehtävällä yhteistyöllä työkykyä ylläpitäen. Koulutukseen saadaan toimintavuonna 2021 valtion avustusta.

Kasvatusilmapiirin myönteisyys

Tiukassa taloudellisessa tilanteessa palvelujen järjestäminen ja tuottaminen voi aiheuttaa henkilökunnalle stressiä ja ahdistusta. Tavoitteena on, että taloudelliset riskit hallitaan kuitenkin niin, että kasvatusilmapiiri säilyy myönteisenä ja lapsen hyvinvointia tukevana. Tavoitteena on mahdollistaa ja rohkaista lasta kokonaisvaltaiseen tutkimiseen, kokeilemiseen ja oppimiseen. Tätä riskiä pyritään pienentämään mm. säännöllisillä henkilökuntapalavereilla, jatkuvalla pedagogisella keskustelulla sekä säännöllisillä kehityskeskusteluilla (toimintamuodoittain, tiimeittäin ja työntekijäryhmittäin).

Kustannukset / lapsi, ilman vyörytyseriä, mukana osa-aikainen varhaiskasvatus

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Vk erityisopettaja, avustajat	1007	959			
Esiopetus	4382	4 982			
Päiväkotihoido	7451	9 139			
Perhepäiväkotihoido	7865	8 616			
Kotihoidontuki	7576	3 993			

Varhaiskasvatus	Tilinp. 2019	Ed. budj. 2020	Budj. 2021
Yhteensä			
33000 Toimintatuotot			
33010 Myyntituotot	14 703		
33200 Maksutuotot	266 807	294 145	233 000
33300 Tuet ja avustukset	32 626		64 850
33400 Muut toimintatuotot	151		
33000 Toimintatuotot	314 286	294 145	297 850
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-1 353 056	-1 493 149	-1 429 271
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-288 951	-285 128	-296 119
34150 Muut henkilösivukulut	-33 614	-60 973	-56 172
34100 Henkilösivukulut	-322 566	-346 101	-352 291
34010 Henkilöstökulut	-1 675 622	-1 839 250	-1 781 562
34300 Palvelujen ostot			
34310 Asiakaspalvelujen ostot	-7 479		
34320 Muiden palvelujen ostot	-221 462	-216 099	-209 367
34300 Palvelujen ostot	-228 942	-216 099	-209 367
34500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 528	-6 403	-12 350
34700 Avustukset			
34710 Avustukset kotitalouksille	-387 283	-431 000	-431 000
34700 Avustukset	-387 283	-431 000	-431 000
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokratulot	-243 675	-260 741	-255 624
34800 Muut toimintakulut	-248 046	-265 049	-255 624
34000 Toimintakulut	-2 565 420	-2 757 801	-2 689 903
34999 Toimintakate	-2 251 134	-2 463 656	-2 392 053
36999 Vuosikate	-2 251 134	-2 463 656	-2 392 053
37000 Poistot ja arvonalentumiset			
37100 Suunnitelman mukaiset pois	-3 712	-3 600	-3 600
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-3 712	-3 600	-3 600
38499 Tilikauden tulos	-2 254 846	-2 467 256	-2 395 653
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2 254 846	-2 467 256	-2 395 653

Esiopetus	Tilinp. 2019	Ed. budj. 2020	Budj. 2021
<hr/>			
Yhteensä			
33000 Toimintatuotot			
33300 Tuet ja avustukset	760		
33000 Toimintatuotot	760		
34000 Toimintakulut			
34010 Henkilöstökulut			
34050 Palkat ja palkkiot	-163 275	-173 692	-140 558
34100 Henkilösivukulut			
34110 Eläkekulut	-30 635	-29 423	-24 007
34150 Muut henkilösivukulut	-4 198	-7 120	-5 525
34100 Henkilösivukulut	-34 834	-36 543	-29 532
34010 Henkilöstökulut	-198 108	-210 235	-170 090
34300 Palvelujen ostot			
34320 Muiden palvelujen ostot	-64 759	-60 235	-57 542
34300 Palvelujen ostot	-64 759	-60 235	-57 542
34500 Aineet, tarvikkeet ja tava	-2 425	-3 340	-4 100
34800 Muut toimintakulut			
34810 Vuokrakulut	-54 367	-51 533	-44 313
34800 Muut toimintakulut	-55 353	-52 383	-44 313
34000 Toimintakulut	-320 646	-326 193	-276 045
34999 Toimintakate	-319 886	-326 193	-276 045
36999 Vuosikate	-319 886	-326 193	-276 045
38499 Tilikauden tulos	-319 886	-326 193	-276 045
39999 Tilikauden ylijäämä / alijä	-319 886	-326 193	-276 045